

Lars-Åke Pettersson

Lars-Åke Pettersson, gotländsk naturvän och SBF:s kassör under många år, har lämnat oss.

JÖRGEN PETERSSON

Lars-Åke föddes i Visby 1937. Fadern var trädgårdsmästare och Lars-Åke fick tidigt hjälpa till med ogrärensning, en orsak till att han senare aldrig ville ha en egen trädgård.

Tidigt väcktes dock Lars-Åkes intresse för den vilda gotländska naturen. I mitten av 1950-talet bildade han och några vänner en fältbiologisk förening. En sommar vandrade man mellan träskan på Fårö och inventerade fågellivet. Vid Ödehoburga hade de lyckan att få njuta den färgsprakande anblicken av parande blåkråkor.

Lars-Åke var med när Gotlands ornitologiska förening bildades 1974. Han deltog alltid i de årliga inventeringarna och var också ansvarig för Svensk fågelatlas på Gotland.

Lars-Åke var en passionerad ringmärkare. Han skötte om flera hundra holkar där han ringmärkte ungarna och rensade efter säsongens slut. Lars-Åke är den märkare i landet som satt ring på flest skogsduvor, över 1300.

Förutom fåglarna var det växter och framför allt lavar som Lars-Åke studerade. Till de mer spektakulära lavfynden hör den enda växtplatsen på Gotland för jättelav som han fann i Brunnsraränget i Etelhem. Släktingen lunglav inventerade Lars-Åke åren 1987–89, varvid han fann arten på 42 lokaler från Grötlingbo till Gotska Sandön. Han mångåriga anteckningar om 66 växtlokaler för kyrkogårdslav har också publicerats.

När Lars-Åke år 2004 vandrade i Bunge antecknade han något som han tyckte liknade öländsk tegellav, tidigare känd från en enda

lokal på Öland. Senare hittade han den på ytterligare växtplatser och nio lokaler är nu kända på Gotland. Namnet öländsk tegellav tycks numera, genom Lars-Åkes insats, vara något missvisande.

Så sent som 2009 gjorde Lars-Åke sitt kanske allra finaste lavfynd ute på Kalvskogshajd i Hejnum. Här fann han en brunaktig lav som han inte kände igen. Belägget skickades till en expert i Wien som bestämde den till *Placidium umbrinum*, ny för Nordeuropa. Kort därefter upptäckte han ytterligare en svårbestämd art på Tofta skjutfält. Även denna skickades till Wien. Bestämningen blev *Placidopsis custnani*, ny för Sverige.

Lars-Åke gjorde även många intressanta fynd inom Projekt Gotlands Flora. Vid Milumträsk i Tingstäde hittade han både odon och gulyxne. Förekomsten av gulyxne visade sig vara en av Sveriges rikaste lokaler.

Kanske är ändå Lars-Åkes två fynd av mjältbräken vid Danbo naturreservat 2002 och på Grogarnsberget 2010 de viktigaste upptäckter han gjorde på kärlväxtsidan. I båda fallen hittade Lars-Åke denna ytterst sällsynta ormbunke när han letade efter intressanta lavar.

Lars-Åke var, som framgår av dessa rader, en mycket aktiv naturmänniska som älskade den gotländska naturen och dess olika innevånare. Han var också en lugn och pålitlig person som sällan brusade upp. Trots sina stora kunskaper höll han sig ofta lite i skymundan och ville absolut inte framhäva sig själv.

Lars-Åke var god vän som kommer att saknas av många människor i alla de olika naturföreningar där han verkade. **SBT**